

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2018-03-12
Besvaras senast
2018-03-21 kl. 12.00

Till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke (MP)

2017/18:1004 Det rörliga kulturarvet

När kulturarvspropositionen 2017 behandlades i riksdagen antogs ett tillkännagivande till regeringen att skyndsamt ta fram en lagstiftning som skyddar det transporthistoriska kulturarvet. I regleringsbrevet för 2018 till Riksantikvarieämbetet har regeringen gett i uppdrag att undersöka och redovisa förutsättningarna för en lagstiftning till skydd för det rörliga kulturarvet.

Svensk kulturarvslagstiftning har sedan Axel Oxenstiernas tid varit inriktad på markbundet kulturarv. Därmed uteslöts ”föremål som varit eller är avsedda för rörligt bruk”, det så kallade rörliga kulturarvet, såsom fartyg, tåg, bilar och flygplan.

I detta rörliga kulturarv ingår också de svenska fritidsbåtarna. Med en knapp budget men starkt och aktivt stöd från civilsamhället visar Sjöhistoriska museet sin unika samling av fritidsbåtar på Djurgården i Stockholm, i Båthall 2, som dessutom visat sig vara en utmärkt hall att bevara gamla båtar i. Förutom kungaslupen Vasaorden ingår där också ett femtiotal båtar från 1800-talets senare hälft fram till modernare tid. Museet har blivit en framgång med 55 000–60 000 besökare per år, detta trots att det bara har kunnat hållas öppet under sommaren och då tack vare frivilliga och ideella insatser från Museiföreningen Sveriges Fritidsbåtar.

Vid det senaste årsskiftet överfördes flera av statens transporthistoriska museer, som tidigare sorterat under Trafikverket, till Statens maritima museer. Men samtidigt som regeringen för in andra transporthistoriska museer under Statens maritima museer avvecklar Statens maritima museer visningen av fritidsbåtar i Båthall 2. Den unika båtsamlingen skingras, för att i Båthall 2 ersättas med ett museum över marinarknologiska fynd från Östersjön.

Under de senaste åren har viktiga sådana fynd från 1500-talet gjorts i Östersjön, som skapar nytt ljus över sjöfartens utveckling före Vasa. Men att ersätta en fungerande och framgångsrik utställning över rörligt kulturarv med ett över gamla vrak är ett tydligt exempel på vad som under de senaste 200 åren blivit en brist i svensk kulturarvslagstiftning. Att detta görs av den myndighet som regeringen har tänkt sig ska bli huvudman för statens transporthistoriska museer inverkar på trovärdigheten för kulturministerns vilja att uppfylla tillkännagivandet vad gäller en stärkt bevaranderätt för det rörliga kulturarvet.

Min fråga till kultur- och demokratiminister Alice Bah Kuhnke är:

Hur avser ministern att skydda det rörliga kulturarvet, med utgångspunkt i det som nu sker med Sjöhistoriska museets Båthall 2, så att inte fler samlingar med det rörliga kulturarvet kopplat till statliga museer bli avvecklade innan regeringen gett svar på tillkännagivandet om att skyndsamt skydda det rörliga kulturarvet?

.....

Per Lodenius (C)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander